

B. HEGEDÚS KATALIN

e-Kultúrától a Telematikáig

Reggeli gondolatfolyam két konferenciáról

Szabálytalan bevezető

2009 – még furcsa leírni, persze így voltam a 2008-cal is, aztán megszoktam. Január van, indul egy átlagos nap... Az óra ébreszt, bekapcsolja a rádiót, az álmos kezek felrakják a kávé. Még gőzölög a kávé, mikor beütjük a PIN-kódot a telefonba, bekapcsoljuk a számítógépet. Minden a napi rutin szerint történik. Töltődnek a levelek, bontódnak a csatolt fájlok, bejelentkezik egy ismerős az MSN-en. Egy gombnyomás a mosógépnek, két perces pittyegés a mikrohullámú sütőnek. Reggeli kapkodás: szendvics, alma, bevásárlólista, egy sms, majd előkerül a pendrive, mert néhány anyagot még le kell menteni a gépről.

Éjszaka megszületett Amerikában az osztálytársam kislánya: a törődött baba és mosolygó anyuka egy gombnyomással elővarázsolható a képnézegetőben. Helyesek. A kishölgy mostanra már ötórás lett. Távoli emberek, távoli tájak. Távolság és mégis oly közel.

Webkamera, on-line vásárlás, vita egy fórumban, IWIW – gondolom a kávé kevergetése közben –, ki hitte volna ezt 10–15 évvel ezelőtt? Hogy nagymamák állnak sorba, hogy számítógépezhessenek, hogy egy mező közepéről is telefonálhatunk, dolgozhatunk, ha van mobilinternetes számítógépünk, hogy élő képpel telefonálunk, tényleg ki hitte volna, hogy egy „drót” kell majd a tévéhez, rádióhoz, telefonhoz, világhálózathoz...

Igen – méltóak még egy kicsit, mielőtt belebújnék a cipőbe –, néha mókás felidézni, hogy hány évet vártunk telefonra, s beletelt hat hétbe is, mire a tengerentúlra elment a levél, s megérkezett a válasz, s hogy sose vettünk semmit, amit ne fogtunk, ízleltünk, szagoltunk volna meg élőben... S, hogy egy hatjegyű számsor lesz egyszer a repülőjegy, ezt is nehéz lett volna előre elképzelni.

Nem, nem gondoltuk volna, mint ahogy azt sem, hogy természetessé válik a „dobjd át mailben” kifejezés, vagy hogy egymásnak küldjük a webhelyeket pályázatokról, felhívásokról, meg hogy rutinosan letöltünk, meg feltöltünk, és hogy van honlapunk, készítünk bannereket, s vannak kollégák, akik blogokat készítenek, mások közösségi oldalakat üzemeltetnek. Ki hitte volna, hogy úgy vehetünk részt egy konferencián, vándorgyűlésen, hogy otthon ülünk, s egy gépen nézzük élőben az előadásokat...

Nem, azt se mertük volna remélni – s ekkor már az Intézet nagykapuját nyitom –, hogy a mi sokszor ostorozott közművelődési szakmánkban egy évben kétszer is megtelik a terem, ha informatikai konferenciát hirdetünk. Igen, helyben vagyunk, mert alapvetően ma ez lenne a dologom, hogy írjak az intézeti évkönyvbe az e-Kultúra és a Telematikai konferenciákról.

Végre beérek. Leülök, egy újabb gombnyomás, majd hálózati bejelentkezés. A reggeli csapongó gondolatokat elengedem, előkerülnek a jegyzetek, a fotók, az előadások. Koncentrálok, hogy a szabálytalan bevezető után, most már összeszedetten, újabb kávéval felszerelve felidézzem, mi is történt 2008. január 24-én Budapesten és szeptember 25–26-án Miskolcon.

e-Kultúra 2008 Konferencia

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus minden év januárjában konferenciára hívja a szakma képviselőit a Magyar Kultúra Napjához kapcsolódva. A tematikus konferencia évenként más kulturális témakört jár körül. Szakmai rendezvényünk 2006-ban a „Kulturális értékeink tegnap, ma, holnap”, 2007-ben pedig a „Tudás – kreativitás – fejlesztés” címet viselte. Hagyományos konferenciánkat 2008-ban az NKA Közművelődési Szakkollégium támogatásának köszönhetően az információs társadalom jegyében tartottuk január 24-én, „e-Kultúra 2008 – Internetkultúrától a kulturális tartalmakig címmel”.

Az internetes kommunikáció, a hálózati lét egyre inkább beivódik hétköznapijainkba, megváltoztatja kommunikációs szokásainkat, kiterjeszti az információkhoz való hozzáférésünket, átalakítja fogyasztói és ügyintézési mechanizmusainkat. A felhasználók nagy része megbarátko-

zott a technikával: információkat gyűjt az Interneten, e-maileket küld, szállást foglal, jegyet rendel, újságot olvas, receptet böngész, nyelvet tanul, zenét hallgat, vagy éppen telefonál. Észre sem vettük, és az Internet, a mobilkommunikáció, a digitális technika mindennapi kultúránk részévé vált.

A Konferencia délelőtti programja lehetőséget adott az egyes ágazatoknak és a szakmaterületek képviselőinek, hogy bemutassák milyen változások, átalakulások mentek végbe területükön az elmúlt években. A tanácskozás délutáni programjában – internetes kulturális körutazás keretében – virtuális kiruccanásra hívtuk a konferencia résztvevőit.

A konferenciára előzetesen 146 fő regisztrált, a meghívott vendégekkel, előadókkal, a sajtó képviselőivel együtt a látogatói létszám 200 főre nőtt. A konferencia résztvevői az ország különböző területén dolgozó közművelődési, közgyűjteményi szakemberek, informatikusok, pedagógusok és kulturális civil szervezetekben dolgozók voltak. A programot élő internetes közvetítésben követhették azok a kollegák, akik munkájuktól nem tudtak elszakadni a konferencia idejére. Az előadásokat 860-an tekintették meg a jelenlevőkön kívül az Internet segítségével. A konferencián elhangzott előadásokat a <http://www.mmikl.hu/ekultura/> oldalon keresztül a mai napig meg lehet tekinteni.

A témavezetőink az előadások sorrendjében: Dr. Csepeli György, Veres Gábor, Decker András, Péterné Czakó Edit, Déri Tamás, Szvetelszky Zsuzsanna, Kiss László, Mágori István, Fedor Vilmos, Cseh Zsuzsanna, Kovács Ottó, Semsei Sándor, Koszecz Sándor, Lágler Péter.

A konferencia előadói az alábbi témakörökben tartottak előadásokat:

- Az információs társadalom rétegződése;
- Informatikai fejlesztési források;
- e-Közigazgatás és intelligens települések;
- Távközpontok módszerei és technikái, a multimédia-támogatású oktatásban;
- Távmunka és távmunka-házak;
- A települések kulturális értékei az Interneten;
- Kultúra, turisztika, Internet.

A program késő estig tartott. Egy tucat végsőkéig elszánt kolléga részvételével Kávéházi polémiát tartottunk az Internetről. A beszélgetés köz-

ben elhangzottak nevek, felröppentek témák, s ott – január 24-én este – már körvonalazódott, hogy miről is fog szólni a X. (jubileumi) Országos Közművelődési Telematikai Konferencia Miskolcon.

X. Országos Közművelődési Telematikai Konferencia

2008. szeptember 26-án zárult az Oktatási és Kulturális Minisztérium Közművelődési Főosztálya, a Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus, illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet közös szervezésében megrendezett X. Országos Közművelődési Telematikai Konferencia.

Az előző évek hagyományaihoz hűen – s koncentrálna a konferenciák történetében jelentősnek számító jubileumi évre – idén is igen gazdag és érdekfeszítő program állt össze, mely a közművelődési telematika legaktuálisabb problémáit és kérdéseit állította a rendezvény középpontjába. A színvonalasnak ígérkező tanácskozásra épp ezért több, mint kilencven résztvevő érkezett – Békéscsabától Zalaegerszegig – az ország szinte minden részéből.

A konferencia első előadásai, a tizedik évfordulójához érkezett tanácskozás előtt is tisztelegve, az elmúlt tíz év legfontosabb kulturális informatikai eredményeit, fejlesztéseit, illetve a közművelődési telematika mai helyzetét mutatták be.

„Eredmények a telematikai konferencia tükrében – avagy mit is tettünk, mit is tehattunk az informatikai fejlesztésért közösen” címmel megtartott előadásában Kiss László vezető-főtanácsos (OKM Közművelődési Főosztály) az elmúlt tíz esztendő jogszabályi háttérét, koncepcióit, fejlesztési terveit és pályázati forrásait tekintette át. Dr. Csepeli György, aki visszatérő vendége a telematikai konferenciának, az elmúlt évtized digitális tartalomfejlesztéseit vette sorra.

Délután előadást hallhattunk a hálózattudatról, az intelligens településekről, az e-írastudásról, a közösségi tartalomfejlesztésről, a közművelődés változó hálózati tényezőiről, időszerű e-befogadásáról.

Az érdekes előadásokat az esti fogadás finom falatokkal és hatalmas születésnapi tortával tette még emlékezetesebbé. S a napnak még nem volt vége, hiszen a januárban elkezdett kiscsoportos kávéházi beszélgetés

nyolc hónap elteltével lelkes, fáradhatatlan, disputára éhes nagycsoportos éjszakai polémiává nőtte ki magát.

A konferencia második napja az előző délután elméletközpontúságával szemben a praktikumot állította a középpontba. A résztvevők az előadásokból olyan kommunikációs gyakorlatokat ismerhettek meg, melyek eredményesen alkalmazzák a web2-ben, a hálózati gondolkodásban, a korszerű interaktív kommunikációban rejlő, előző nap bemutatott lehetőségeket.

Ezen a délelőttön többek között beszéltünk az interaktív televíziózásról, a szervezetek belső kommunikációs lehetőségeinek megújításáról, szabad szoftverekről, kisközösségi rádiózásról, digitális oktatásról, az intézmények szakmai megújulásáról, s betekintettünk a Spanyolnátha művészeti folyóirat minden napjaiba.

Összességében elmondható, hogy a X. Országos Közművelődési Telematikai Konferencia az elmúlt tíz év egyik legsikeresebb telematikai tanácskozása volt.

Telematika születésnap

Az ország kulturális élete (a települések, a kistérségek és a régiók szintjén is), illetve ennek internetes megjelenése többszereplős folyamat. Ott születnek előremutató, innovatív megoldások a tartalomszolgáltatásban, a technika kiépítésében, a szükséges képzési háttér megteremtésében, ahol az érintett szervezetek összefogva, a gondolatok és a feladatok összehangolásával, a közös informatikai koncepció mentén végzik a munkát. Ezért is fontos, hogy olyan szakmai fórumokat, konferenciákat szervezzünk, ahol ezeket az eredményeket bemutathatjuk, tanulhatunk egymástól és örülhetünk kollegáink sikereinek.

2009. március 26-án „e-Kultúrával”, szeptember végén pedig „telematikai gondolatokkal” várjuk *visszaeső és első bálozó*s vendégeinket.